

Sygn. akt I NKRS 123/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Księżak

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z odwołania M. P. L.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z 25 czerwca 2021 r.
w przedmiocie wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego
Sądu Najwyższego w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonym
w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 340,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 16 lutego 2022 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa (dalej również: KRS lub Rada) 25 czerwca 2021 r. podjęła uchwałę [...] w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 340.

W uchwale wskazano, że na podstawie dyspozycji art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (t.j. Dz.U. 2019, poz. 84

ze zm.; dalej: ustawa o KRS), Krajowa Rada Sądownictwa nie przedstawi Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie: K. R. B. M., J. T. C. i M. P. L. (dalej również: Skarżąca) do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

W uzasadnieniu uchwały wskazano, że w toku procedury konkursowej na jedno wolne stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszone w Monitorze Polskim z 2021 r. pod poz. 340, zgłosili się K. R. B. M. (sędzia Sądu Okręgowego w Ś.), dr hab. J. T. C. (radca prawny w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w L., profesor Uniwersytetu [...] w K.) oraz M. P. L. (sędzia Sądu Rejonowego w S.).

Następnie, Zespół Krajowej Rady Sądownictwa (dalej: Zespół), na posiedzeniach 16, 18 i 24 czerwca 2021 r., przeprowadził rozmowę z kandydatami i po zapoznaniu się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami oraz ich przeanalizowaniu szczegółowo je omówił, odbył naradę i uznał, że materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska (w posiedzeniach Zespołu nie uczestniczył przedstawiciel Krajowej Rady Radców Prawnych, wcześniej zawiadomiony o wskazanych wyżej terminach).

W wyniku przeprowadzonego głosowania, Zespół przyjął stanowisko o rekomendowaniu Krajowej Radzie Sądownictwa na jedno wolne stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych: K. R. B. M. i J. T. C. (na K. R. B. M. oddano 3 głosy „za”, przy braku głosów „przeciw” i 2 głosach „wstrzymujących się”; na J. T. C. oddano 3 głosy „za”, przy braku głosów „przeciw” i 2 głosach „wstrzymujących się”). Natomiast na Skarżącą oddano 1 głos „za” oraz 1 głos „przeciw”, przy 3 głosach „wstrzymujących się”.

Odnosząc się do powyższego Zespół wskazał, że K. R. B. M. posiada wieloletnie i bogate doświadczenie zawodowe, zdobyte podczas orzekania w sądzie rejonowym w różnych wydziałach, jak również w sądzie okręgowym. Z dniem 25 lipca 2018 r. powierzono jej funkcję Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w Ś.. Od 15 października 2018 r. do 15 marca 2020 r. pełniła funkcję Zastępcy Przewodniczącego VIII Wydziału Cywilnego Sądu Rejonowego w W.. Od 16 marca do 30 czerwca 2020 r. pełniła funkcję Przewodniczącej V Wydziału Pracy tego Sądu. Od 1 lipca 2020 r. była delegowana

do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w Ś.. Orzekła w VII Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Z dniem 10 marca 2021 r. została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w Ś. Orzeka w VII Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych tego Sądu. Tymczasem J. T. C. posiada wieloletnie i bogate doświadczenie w pracy samorządowej, naukowej i dydaktycznej. Ponadto ma wieloletnie doświadczenie z perspektywy pracodawcy. W latach 1999-2008 był zatrudniony na stanowisku sekretarza miasta Urzędu Miasta w K.. Od 2015 r. jest zatrudniony na stanowisku sekretarza gminy w Urzędzie Gminy G.. Z kolei od 2018 r. jest ekspertem z zakresu ochrony danych osobowych i inspektorem ochrony danych osobowych w różnych instytucjach publicznych. Wreszcie od 1 października 2019 r. jest profesorem Uniwersytetu [...] w K. (Instytut Nauk Prawnych na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych). W 2019 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk prawnych w dyscyplinie naukowej prawo, na podstawie monografii „Pozycja prawna sekretarza jednostki samorządu terytorialnego w Polsce”. Od 2019 r. wykonuje również zawód radcy prawnego. Zespół miał także na uwadze, że rekomendowani kandydaci bardzo dobrze zaprezentowali się podczas wysłuchania. Zespół kierował się nadto kryteriami, wymienionymi w art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy o KRS i uwzględnił doświadczenie zawodowe kandydatów, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia. Zespół nie omówił kandydatury Skarżącej, ponieważ nie została rekomendowana KRS.

Podejmując niniejszą uchwałę, Krajowa Rada Sądownictwa wzięła pod uwagę, że wszyscy kandydaci spełniają wymagania ustawowe, określone w art. 30 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j.: Dz.U. 2021, poz. 154, ze zm.; dalej: ustawa o SN). Dokonując oceny kandydatów, Rada kierowała się także kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS.

Przedstawiając sylwetkę K. R. B. M. KRS wskazała, że urodziła się ona w 1978 r. w K. W 2002 r. ukończyła wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie [...] z oceną bardzo dobrą, uzyskując tytuł magistra. Po odbyciu etatowej aplikacji sądowej w okręgu Sądu Okręgowego w Ś., w 2005 r. złożyła egzamin sędziowski z wynikiem ogólnym bardzo dobrym. Z dniem 1 listopada 2005 r. została mianowana

asesorem sądowym w Sądzie Rejonowym w W. Powierzone obowiązki orzecznicze wykonywała w X Wydziale Grodzkim, a następnie w II Wydziale Karnym tego Sądu. Postanowieniem Prezydenta RP z 28 kwietnia 2009 r. została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w W.. Orzekała początkowo w II Wydziale Karnym, I Wydziale Cywilnym, następnie VIII Wydziale Cywilnym, a od 24 września 2019 r. jeszcze w V Wydziale Pracy. Z dniem 25 lipca 2018 r. powierzono jej funkcję Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w Ś., na okres 4 lat. Od 15 października 2018 r. do 15 marca 2020 r. pełniła funkcję Zastępcy Przewodniczącego VIII Wydziału Cywilnego Sądu Rejonowego w W.. Od 16 marca do 30 czerwca 2020 r. pełniła funkcję Przewodniczącej V Wydziału Pracy tego Sądu. Od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. została delegowana do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w Ś., w VII Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 marca 2021 r. została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w Ś.. Orzeka w VII Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Dodatkowo podnosi swoje kwalifikacje zawodowe uczestnicząc w konferencjach i szkoleniach, organizowanych m.in. przez Sąd Okręgowy w Ś..

Z kolei mając na uwadze J. T. C. KRS wskazała, że kandydat urodził się w 1974 r. w K. . W 1998 r. ukończył wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie [...] w L. z oceną bardzo dobrą, uzyskując tytuł magistra. W latach 1998-1999 pracował w Biurze Rady Miasta w Urzędzie Miasta w K. na stanowisku referenta, natomiast w latach 1999-2008 pracował w tym Urzędzie na stanowisku sekretarza miasta oraz pełnomocnika do spraw ochrony informacji niejawnych. Od 2002 r. do chwili obecnej jest radnym Rady Powiatu K.. W Radzie pełnił funkcje: Przewodniczącego, Przewodniczącego Komisji Budżetowej i Wiceprzewodniczącego Komisji Rewizyjnej. Na podstawie przedstawionej rozprawy doktorskiej pt. Działalność prawodawcza rady gminy oraz po złożeniu wymaganych egzaminów uzyskał stopień naukowy doktora nauk prawnych, nadany uchwałą Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu [...] w L. z dnia 29 czerwca 2004 r. W latach 2007-2013 był stałym zastępcą członka Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa (...). Od 1 października 2007 r. do 30 września 2019 r.

był kolejno: wykładowcą, adiunktem i profesorem Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w L. (Wydział Administracji i Nauk Społecznych). Wtedy był kierownikiem Zakładu Administracji i kierownikiem Pracowni Prawa i Postępowania Administracyjnego na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych. Od 25 czerwca 2008 r. do 28 listopada 2014 r. pełnił funkcję wicestarosty powiatu k.. Od 2015 r. pracuje w Urzędzie Gminy G. na stanowisku sekretarza gminy. Od 2018 r. jest ekspertem z zakresu ochrony danych osobowych i inspektorem ochrony danych osobowych w różnych instytucjach publicznych (m.in. w Urzędzie Gminy K. i jej jednostkach organizacyjnych, w Urzędzie Miasta J. i jego jednostkach organizacyjnych). Na podstawie monografii pt. Pozycja prawna sekretarza jednostki samorządu terytorialnego w Polsce uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych w dyscyplinie prawo, nadany uchwałą Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu [...] w L. z dnia 18 lutego 2019 r. Uchwałą Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w L. z dnia 8 lipca 2019 r. został wpisany na listę radców prawnych tej Izby. Od 14 sierpnia 2019 r. wykonuje zawód radcy prawnego. Współpracuje z kancelarią radcy prawnego w Ś.. Od 1 października 2019 r. jest profesorem Uniwersytetu [...] w K. (Instytut Nauk Prawnych na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych). Prowadzi działalność naukowo-badawczą z dziedziny prawa administracyjnego. Specjalizuje się w zagadnieniach związanych z samorządem terytorialnym. Jest autorem lub współautorem wielu publikacji z dziedziny prawa administracyjnego, artykułów, ekspertyz i opinii prawnych z zakresu prawa samorządu terytorialnego. Uczestniczył w licznych krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych. Jest członkiem Stowarzyszenia Edukacji [...].

Wreszcie odnośnie do M. P. L. Rada wskazała, że urodziła się w 1975 r. w G.. W 1999 r. ukończyła wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie (...) z oceną bardzo dobrą, uzyskując tytuł magistra. Od 1 października 1999 r. do 31 sierpnia 2000 r. była zatrudniona w Kancelarii Sejmu na stanowisku starszego referenta, a od 1 stycznia 2000 r. aplikanta. Od 1 października 1999 r. do 30 września 2000 r. odbyła aplikację administracyjną w Kancelarii Sejmu. Po odbyciu początkowo pozaetatowej, a następnie etatowej aplikacji sądowej w okręgu Sądu Okręgowego w G., w 2003 r. złożyła egzamin sędziowski z wynikiem ogólnym dobrym. Od 15

maja 2003 r. do 10 lipca 2005 r. była zatrudniona na stanowisku Kierownika Działu Prawnego w podmiocie Z.. Z dniem 1 sierpnia 2005 r. została mianowana asesorem sądowym w Sądzie Rejonowym w S.. Powierzone obowiązki orzecznicze wykonywała w VI Wydziale Grodzkim oraz w II Wydziale Karnym. Postanowieniem Prezydenta RP z 27 marca 2009 r. została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w S.. Orzekała nadal w II Wydziale Karnym. Decyzją Ministra Sprawiedliwości z 9 marca 2012 r. została przeniesiona z dniem 1 kwietnia 2012 r. na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w G. i jednocześnie delegowana do pełnienia czynności sędziego w Sądzie Rejonowym w S. od 1 kwietnia 2012 r. Od 1 października 2013 r. została powołana do pełnienia funkcji Prezesa Sądu Rejonowego w S. na okres 4 lat oraz delegowana do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Rejonowym w S. od 1 do 31 października 2013 r., a z dniem 1 listopada 2013 r., została delegowana do pełnienia tych obowiązków na czas sprawowania funkcji Prezesa tego Sądu. Jednocześnie utrzymano w mocy delegowanie jej do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Rejonowym w S. w celu zakończenia rozpoznania spraw. Funkcję Prezesa Sądu Rejonowego w S. pełniła do 30 września 2017 r. Od 1 listopada 2013 r. do 30 września 2018 r. pełniła funkcję Przewodniczącej IV Wydziału Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w S. Decyzją Ministra Sprawiedliwości z 4 lutego 2015 r. została przeniesiona z dniem 1 marca 2015 r. na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w S.. Jednocześnie została delegowana do pełnienia obowiązków sędziego Sądu Rejonowego w G. w celu zakończenia rozpoznania spraw. Nadal była również delegowana do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Rejonowym w S. w celu zakończenia rozpoznania spraw. Obecnie orzeka w II Wydziale Karnym Sądu Rejonowego w S.. W 2018 r. była kilkakrotnie delegowana do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w G.. W 2013 r. ukończyła studia podyplomowe w zakresie prawa karnego materialnego i procesowego na Uniwersytecie [...] w K., z wynikiem bardzo dobrym, a w 2018 r. studia podyplomowe w zakresie prawa karnego gospodarczego dla sędziów i prokuratorów na Uniwersytecie (...), również z wynikiem bardzo dobrym. Sędzia Opiniujący wskazał nadto, że Skarżąca stale podnosi kwalifikacje zawodowe

uczestnicząc w licznych szkoleniach organizowanych m.in. przez Sąd Okręgowy w G. oraz Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury.

W dalszej kolejności Rada wskazała, że co prawda kandydaci biorący udział w niniejszym postępowaniu formalnie posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe, uprawniające do ubiegania się o urząd sędziego Sądu Najwyższego, jednak w niniejszej procedurze konkursowej nie spełniają wszystkich kryteriów wyboru w stopniu uzasadniającym przedstawienie do powołania Prezydentowi RP na urząd sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. W ocenie Rady żaden z nich nie posiada bowiem takich kwalifikacji merytorycznych oraz takiego doświadczenia zawodowego, które dawałoby rękojmię należytego wykonywania obowiązków orzeczniczych w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego.

Odnosząc się do kryteriów przyjętych w niniejszej procedurze kwalifikacyjnej Rada wskazała, że kierowała się doświadczeniem zawodowym kandydatów i opiniami służbowymi.

Jeżeli chodzi o K. R. B. M., to posiada ona doświadczenie orzecznicze, zdobyte na stanowisku sędziego sądu rejonowego oraz sądu okręgowego, jak również doświadczenie w pełnieniu funkcji administracyjnych w wymiarze sprawiedliwości, jednak w ocenie Rady nie jest ono wystarczające do pełnienia obowiązków orzeczniczych sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (kandydatka ma krótkotrwałe doświadczenie w rozpoznawaniu spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych). W ocenie KRS wprowadzie kandydatka ta została rekomendowana przez Zespół, jednak to Rada każdorazowo dokonuje wyboru. W tym postępowaniu nominacyjnym – po dogłębnej analizie całości zebranych w sprawie materiałów – KRS uznała, że K. R. B. M. nie wypełnia wszystkich, ocenianych łącznie, kryteriów wyboru w najwyższym stopniu, który uzasadniałby przedstawienie wniosku o jej powołanie.

Co tyczy się J. T. C., to KRS wskazała, że posiada on doświadczenie zawodowe, zdobyte głównie w organach wykonawczych samorządu terytorialnego. Dopiero od 2019 r. wykonuje zawód radcy prawnego i w tym czasie występował przed sądami w 3. sprawach. Kandydat nie posiada doświadczenia orzeczniczego,

a co za tym idzie dostatecznego przygotowania merytorycznego do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Wobec powyższych okoliczności posiadane doświadczenie z perspektywy pracodawcy, stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych oraz działalność naukowa nie mogły przeważać na korzyść tej kandydatury. Wprawdzie kandydat ten został rekomendowany przez Zespół, jednak to Rada każdorazowo dokonuje wyboru. W tym postępowaniu nominacyjnym – po dogłębnej analizie całości zebranych w sprawie materiałów – KRS uznała, że J. T. C. nie wypełnia wszystkich, ocenianych łącznie, kryteriów wyboru w najwyższym stopniu, który uzasadniałby przedstawienie wniosku o jego powołanie.

Odnosząc się do Skarżącej KRS wskazała, że posiada ona 16-letnie doświadczenie orzecznicze, zdobyte na stanowiskach asesora sądowego oraz sędziego sądu rejonowego w różnych wydziałach oraz podczas delegacji do sądu okręgowego i pełnienia funkcji w wymiarze sprawiedliwości (Prezesa Sądu Rejonowego w S. oraz Przewodniczącej IV Wydziału Ksiąg Wieczystych tego Sądu). Chociaż ukończyła studia podyplomowe w zakresie prawa karnego materialnego i procesowego oraz w zakresie prawa karnego gospodarczego dla sędziów i prokuratorów, ale nie mają one związku z prawem pracy i ubezpieczeniami społecznymi. Jakkolwiek Skarżąca posiada więc doświadczenie orzecznicze, zdobyte w pełnieniu urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego oraz podczas delegacji do sądu okręgowego orzekającego w sprawach karnych i doświadczenie w pełnieniu funkcji administracyjnych w wymiarze sprawiedliwości, jak również dodatkowe kwalifikacje związane z ukończeniem studiów podyplomowych z zakresu prawa karnego materialnego i procesowego oraz w zakresie prawa karnego gospodarczego oraz doświadczenie w pełnieniu funkcji administracyjnych w wymiarze sprawiedliwości, to jednak nie jest ono wystarczające do pełnienia obowiązków orzeczniczych sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Kandydatka nie ma bowiem doświadczenia w rozpoznawaniu spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, które stanowią przedmiot rozpoznania przez Sąd Najwyższy w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, a jej doświadczenie zawodowe koncentruje się przede wszystkim wokół spraw karnych.

O nieprzedstawieniu Prezydentowi RP żadnego z kandydatów biorących udział w niniejszym postępowaniu zdecydował więc całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności brak dostatecznego przygotowania merytorycznego do pracy orzecniczej w Sądzie Najwyższym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Każdy z kandydatów w swojej pracy zawodowej zajmuje się jedynie wąskim wycinkiem z szerokiego wachlarza spraw, które znajdują się w kognicji Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego, co w ocenie Rady jest niewystarczające i nie daje rękojmi należytego wykonywania obowiązków orzecniczych na tak wysokim stanowisku, jakim jest stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

M. P. L., reprezentowana przez adwokata M. G. pismem z 13 października 2021 r., zaskarżyła uchwałę w części, tj. w zakresie w jakim KRS postanowiła nie przedstawić wniosku o powołanie Skarżącej do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

Zaskarżonej uchwale zarzucono:

I. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia (art. 398³ § 1 pkt 2 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS), w postaci:

1. art. 41 ustawy o KRS w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2, z art. 37 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z art. 31 § 1-3 i art. 112a ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz. U. z 2021, poz. 1904 z późn. zm.; dalej: ustawa o SN), przez błędne przyjęcie, że w następstwie obwieszczenia Prezydenta RP z 2 lipca 2019 r. o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym (M.P. 2021, poz. 340; dalej: Obwieszczenie) doszło do skutecznego wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie, co skutkowało przeprowadzeniem przez Radę tego postępowania oraz podjęciem w nim merytorycznej Uchwały, gdy tymczasem Obwieszczenie – z uwagi na brak kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów przewidzianej w art. 144 ust. 2 Konstytucji RP – było nieważne, wobec czego nie mogło dojść do skutecznego wszczęcia postępowania przed Radą w niniejszej sprawie, co powinno skutkować umorzeniem tego postępowania, nie zaś wydaniem merytorycznego rozstrzygnięcia;

2. art. 21 ust. 1 i 2 ustawy o KRS, art. 31 ust. 1 ustawy o KRS oraz art. 34 ust. 1-3 ustawy o KRS w zw. z § 12 ust. 1 i 2-4 oraz § 19 ust. 1-8 załącznika do uchwały nr [...] Krajowej Rady Sądownictwa z 24 stycznia 2019 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. z 2019, poz. 192; dalej: Regulamin), poprzez błędne przyjęcie, że doszło do skutecznego przyjęcia stanowisk zespołów oraz podjęcia Uchwały, gdy tymczasem Rada (a w ślad za tym zespoły) nie była należycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją RP, w konsekwencji czego sędziowska część Rady nie była uprawniona do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym w opiniowaniu i rekomendowaniu kandydatów (w ramach zespołów), głosowaniach w efekcie w podejmowaniu Uchwały;

3. art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 1-3 ustawy o KRS w zw. z § 19 ust. 1-11 Regulaminu KRS, poprzez:

a. dokonanie oceny kandydatury Skarżącej bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie oraz dokonanie tej oceny w sposób sprzeczny z prawem, dowolny oraz sprzecznie ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji Skarżącej i z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów, co skutkowało nieprzedstawieniem w Uchwale Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie Skarżącej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych;

b. brak określenia i rozpatrzenia zgłoszonej kandydatury w oparciu o jasne kryteria, co skutkowało nieprzedstawieniem w Prezydentowi RP wniosku o powołanie Skarżącej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych;

c. niedostateczne wzięcie pod uwagę okoliczności sprawowania przez Skarżącą funkcji prezesa sądu;

d. nadmierne uwypuklenie rzekomego braku przydatności Skarżącej do orzekania w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, z uwagi na jej wcześniejsze, różnorodne doświadczenie orzecznicze, co samo w sobie nie może

być przesłanką negatywną powołania na urząd sędziego Sądu Najwyższego, a w przypadku Skarżącej jest wręcz zaletą, zważywszy na różnorodny zakres obowiązków orzeczniczych i poza orzeczniczych sędziów Sądu Najwyższego;

e. tendencyjne i wybiórcze uwypuklenie wyłącznie tych cech i okoliczności, które świadczyły na niekorzyść Skarżącej, co może świadczyć o celowym z góry powziętym zamiarze wyboru określonego kandydata, oraz dowodzi znacznego przekroczenia granic swobodnej oceny kandydatów;

f. pominięcie w ocenie Skarżącej jej znacznego dorobku orzeczniczego pominięcie tego kryterium doprowadziło w konsekwencji do nierekomendowania Skarżącej.

II. naruszenie prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS), w postaci:

1. art. 144 ust. 1-3 Konstytucji RP w zw. z art. 31 § 1-3 i art. 112a ustawy o SN w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o KRS, przez ich błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, że Obwieszczenie nie wymagało do swej ważności kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów, podczas gdy po dokonaniu prawidłowej wykładni, jasne jest, że nie doszło w ogóle do skutecznego wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie, które pozwalałoby Radzie na realizację jej kompetencji wynikających z 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o KRS do podjęcia merytorycznej Uchwały przewidzianej w art. 37 ust. 1 ustawy o KRS;

2. art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 3, art. 173, art. 10 i art. 186 Konstytucji RP w zw. z art. 9a ust. 1-3, z art. 14 ust. 1-5, z art. 21 ust. 1 i 2, z art. 33 ust. 1, z art. 34 ust. 1 i z art. 37 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z § 12 ust. 1 i 3-6 oraz § 19 ust. 1-8 Regulaminu, poprzez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, tj. wydanie zaskarżonej Uchwały przez Radę, która była nienależycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją RP oraz wyżej wskazanymi przepisami ustawy o KRS, w konsekwencji czego sędziowska część Rady nie była uprawniona do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym w opiniowaniu i rekomendowaniu kandydatów (w ramach zespołów), głosowaniach i w efekcie w podejmowaniu Uchwały;

3. art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP, przez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, tj. brak dokonania oceny kandydatki na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi RP;

4. art. 19 ust. 1 zdanie 2 w zw. z art. 2 i 6 ust. 1-3 Traktatu o Unii Europejskiej z dnia 7 lutego 1992 r. oraz art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, przez ich błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, że nie zostaje naruszona zasada państwa prawnego oraz standard niezawisłości sędziów wymagany dla zapewnienia skutecznej ochrony sądowej w sprawach unijnych, gdy sędziowie Sądu Najwyższego, będącego sądem, którego orzeczenia nie podlegają zaskarżeniu według prawa wewnętrznego w rozumieniu art. 267 ust. 3 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej z 25 marca 1957 roku (TFUE), powoływani są na wniosek KRS, której członków (sędziów) wybiera Sejm spośród kandydatów zgłoszonych przez co najmniej 25 sędziów lub co najmniej 2 tys. obywateli, przy czym ostateczna lista kandydatów, którą zbiorczo zatwierdza Sejm, jest ustalana wcześniej przez komisję sejmową, gdy tymczasem prawidłowa wykładnia powyższych przepisów, determinująca również interpretację oraz stosowanie prawa krajowego, powinna być taka, że opisany wyżej sposób kształtowania Rady zwiększa wpływ Parlamentu na jej działalność oraz wpływa niekorzystnie na jej niezależność, w związku z czym skład Sądu Najwyższego wybrany przez tak ukształtowaną Radę nie spełnia warunku dotyczącego niezawisłości sądu oraz sądu powołanego zgodnie z ustawą, jak wymaga tego art. 19 ust. 1 akapit 2. w zw. z art. 2 TUE oraz art. 47 KPP.

Na podstawie tak sformułowanych Skarżąca zarzutów wniosła o:

1. uchylenie Uchwały w zaskarżonej części, o umorzenie poprzedzającego jej wydanie postępowania (art. 398¹⁹ zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS), względnie zaś – o przekazanie sprawy KRS do ponownego rozpoznania, a także o zasądzenie na rzecz Skarżącej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych;

2. rozpoznanie niniejszego odwołania na rozprawie (na podstawie przepisu art. 398¹¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS);

3. przekazanie sprawy do prowadzenia składowi sędziowskiemu w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z uwagi na uzasadnione wątpliwości co do przymiotu „sądu ustanowionego ustawą” przez składy złożone z sędziów powołanych do orzekania w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych. Z tych samych względów wnoszę o nieprzydzielanie sprawy członkom tzw. Izby Dyscyplinarnej działającej w budynku Sądu Najwyższego;

4. niezwłoczne poinformowanie mnie (w drodze pisemnej lub elektronicznej) o imieniu i nazwisku osoby, do której referatu została przydzielona sprawa, w celu umożliwienia mi złożenia ewentualnego wniosku o wyłączenie sędziego, tj. realizacji jednego z podstawowych praw procesowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należało ogólnie rozważyć, czy w przedmiotowej sprawie dopuszczalne jest wniesienie odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego.

W obecnym stanie prawnym art. 44 ust. 1 zd. 2 ustawy o KRS stanowi, że odwołanie nie przysługuje w sprawach indywidualnych dotyczących powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego.

Brzmienia i wykładni powyższego przepisu nie można pogodzić z normami Konstytucji RP. Należy uznać, że brak jest podstaw do różnicowania sytuacji osób ubiegających się o stanowisko sędziowskie do sądu powszechnego (ustawa wprost przyznaje prawo wniesienia odwołania od uchwały), od sytuacji osób, które ubiegają się o stanowisko sędziego w Sądzie Najwyższym (tutaj ustawa nie przewiduje prawa zaskarżania uchwał). Należy nadto zauważyć, że Trybunał Konstytucyjny (dalej też: Trybunał) w wyroku z 27 maja 2008 r., SK 57/06 uznał, że niezgodne z Konstytucją RP są ograniczenia w prawie do odwołania od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa dotyczących nieprzedstawienia Prezydentowi RP kandydata na stanowisko sędziego. Trybunał Konstytucyjny zauważył, iż konieczna

jest sądowa kontrola przestrzegania praw obywateli zagwarantowanych w art. 60 Konstytucji RP, tj. prawa do równego dostępu do służby publicznej. Z tych względów istotna jest sądowa ochrona udzielana kandydatowi na stanowisko sędziowskie. Winna ona obejmować kontrolę procedury konkursowej *in casu* wobec konkretnego kandydata, pod względem jej zgodności z prawem.

W świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego przepis art. 44 ust. 1 zd. 2 ustawy o KRS jest wtórnie niekonstytucyjny. Brak zaskarżalności uchwały w sprawie indywidualnej, zawierającej wniosek o powołanie kandydata do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP (wyrok TK z 27 maja 2008 r., SK 57/06; a także wyrok TK z 29 listopada 2007 r., SK 43/06). Ponadto, Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 8 stycznia 2020 r., I NOZP 3/19, mającej moc zasady prawnej, uznał, że wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 19 listopada 2019 r., w połączonych sprawach C-585/18, C-624/18 i C-625/18 powinien być wykonany w pełni z poszanowaniem zasad Konstytucji RP oraz wskazał, że Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu odwołań od uchwał KRS ma obowiązek stosować wykładnię prawa Unii Europejskiej przyjętą w tym orzeczeniu.

Sąd Najwyższy we wzmiankowanej uchwale stwierdził, że z obowiązku realizacji wyroku TSUE nie zwalnia wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 25 marca 2019 r., K 12/18. Trybunał Konstytucyjny w granicach zaskarżenia i zarzutów stwierdził jedynie, że „art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. z 2019 r. poz. 84) jest zgodny z art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 w związku z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 oraz z art. 186 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej”, a „art. 44 ust. 1a ustawy powołanej w punkcie 1 sentencji jest niezgodny z art. 184 Konstytucji RP”.

Sądowa kontrola uchwał KRS przez Sąd Najwyższy musi więc być tak ukształtowana, aby zapewnić pełną skuteczność Konstytucji RP i prawa Unii Europejskiej. Cel taki można osiągnąć eliminując z obrotu prawnego uchwały Rady w sytuacjach określonych zarówno w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, jak i art. 47 Karty Praw Podstawowych, co eksponuje pkt. 147-151 w związku z pkt. 145 wyroku TSUE. Obowiązek kontroli sądowej uchwały Rady w tych warunkach przesądza o jej zaskarżalności, wbrew art. 44 ust. 1 zd. 2 ustawy o KRS. Przy tym

niezgodność art. 44 ust. 1 zd. 2 ustawy o KRS z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP należy wyeliminować na podstawie art. 8 ust. 2 Konstytucji RP, natomiast niezgodność dodatkowo z art. 47 Karty Praw Podstawowych należy wówczas wyeliminować działając na podstawie art. 91 ust. 2 Konstytucji RP. Nie można bowiem przyjąć, że zaskarżenie uchwały KRS w ogóle nie jest dopuszczalne. Innymi słowy dopuszczalne jest wniesienie do Sądu Najwyższego odwołania kandydata od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego.

Przechodząc do szczegółowych rozważań, trzeba podkreślić, że nie doszło tutaj do naruszenia przepisów postępowania mających istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia (art. 398³ § 1 pkt 2 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS).

Jeżeli chodzi o zarzut naruszenia art. 41 ustawy o KRS w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2, z art. 37 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z art. 31 § 1-3 i art. 112a ustawy o SN, poprzez wadliwe przyjęcie, że w następstwie obwieszczenia Prezydenta RP z 2 lipca 2019 r. o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym (M.P. 2021, poz. 340), doszło do skutecznego wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie, co skutkowało przeprowadzeniem przez Radę tego postępowania oraz podjęciem w nim merytorycznej uchwały, gdy tymczasem obwieszczenie – z uwagi na brak kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów przewidzianej w art. 144 ust. 2 Konstytucji RP było nieważne, wobec czego nie doszło do skutecznego wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie, to nie jest on zasadny. Podzielając uchwałę Sądu Najwyższego z 2 czerwca 2020 r., I NO 192/19 wyjaśnić należy, że wyjątki od zasady kontrasygnaty są enumeratywnie wymienione w art. 144 ust. 3 Konstytucji RP, a z tego unormowania wynika, że obowiązek Prezydenta RP ustanowiony w art. 31 § 1 ustawy o SN (dokonanie obwieszczenia o wolnych stanowiskach sędziowskich), nie znajduje się na liście wyjątków od zasady kontrasygnaty. Jednakże akceptując koncepcję prerogatyw pochodnych (analogicznych), wskazać należy na konieczność zastosowania wykładni systemowej i funkcjonalnej art. 144 ust. 3 Konstytucji RP.

Kształt katalogu prerogatyw Prezydenta RP jest bowiem wyznaczony przez aksjologiczne podstawy i zasady ustrojowe Konstytucji RP. Skoro zamierzeniem

ustrojodawcy było zapewnienie niezależności od rządu organów należących do władzy sądowniczej, tym samym jest niedopuszczalne rozwiązanie, w którym Prezes Rady Ministrów posiadałby w drodze kontrasygnaty faktyczny wpływ na obsadę stanowisk sędziowskich, co uzależniłoby wymiar sprawiedliwości od rządu i zaplecza polityczno-parlamentarnego, a tym samym ograniczałoby jego samodzielność. Ponieważ prerogatywy Prezydenta RP mogą mieć charakter pochodny (analogiczny), zwrócić należy uwagę, iż nie ma jednoznacznie przewidzianej drogi prawnej do weryfikacji poprawności decyzji Prezydenta RP. Zdaniem Sądu Najwyższego istnieje związek normatywny między prerogatywami Prezydenta RP w obszarze władzy sądowniczej, w tym do powoływania sędziów, a dokonaniem samodzielnie obwieszczenia w Monitorze Polskim o liczbie wolnych stanowisk sędziowskich przewidzianych do objęcia w poszczególnych izbach Sądu Najwyższego. Prezydent RP inicjuje bowiem w ten sposób proces powoływania sędziego, który po zakończeniu postępowania przed Radą i przedstawieniu kandydata Prezydentowi RP, kończy się wydaniem postanowienia oraz wręczeniem powołania sędziowskiego. Obwieszczenie o wolnych stanowiskach sędziowskich stanowi konieczny element w łańcuchu czynności prowadzących do realizacji prerogatywy Prezydenta RP. Prawidłowe jest zatem uznanie koncepcji prerogatyw pochodnych (analogicznych) i dokonanie bez kontrasygnaty obwieszczenia w Monitorze Polskim o liczbie wolnych stanowisk sędziowskich przewidzianych do objęcia w Sądzie Najwyższym.

W przedmiocie kontrasygnaty wypowiedział się nadto Sąd Najwyższy w uchwale z 16 grudnia 2021 r., I NZP 5/21 mającej moc zasady prawnej, stwierdzając, że obwieszczenie Prezydenta RP o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym lub w Naczelnym Sądzie Administracyjnym (art. 31 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1904, stosowany samodzielnie lub w zw. z art. 49 § 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. - Prawo o ustroju sądów administracyjnych t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 137), jako czynność urzędowa o charakterze informacyjnym i niewładcym, nie podlega obowiązkowi kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów, który odnosi się jedynie do aktów urzędowych Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (art. 144 ust. 2 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz. U. Nr 78 poz. 483 ze zm.). Obwieszczenie, takie

pozwała osobom, które spełniają ustawowe warunki objęcia stanowiska sędziego Sądu Najwyższego lub Naczelnego Sądu Administracyjnego, prawidłowo i skutecznie zainicjować postępowanie kwalifikacyjne przed Krajową Radą Sądownictwa, na zasadach określonych w art. 31 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1904).” Z tego też względu pierwszy z zarzutów należało uznać za bezzasadny.

Drugi zarzut dotyczy naruszenia art. 21 ust. 1 i 2 ustawy o KRS, art. 31 ust. 1 ustawy o KRS oraz art. 34 ust. 1-3 ustawy o KRS w zw. z § 12 ust. 1 i 3-6 oraz § 19 ust. 1-8 załącznika do uchwały nr [...] Krajowej Rady Sądownictwa z 24 stycznia 2019 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa, poprzez błędne przyjęcie, że doszło do skutecznego przyjęcia stanowisk zespołów oraz podjęcia uchwały, gdy tymczasem Rada (a w ślad za tym zespoły) nie była należycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, ale nie jest on również zasadny. W tym miejscu należy zauważyć, że jest tu mowa o „zespołach”, chociaż został tutaj powołany tylko jeden Zespół Krajowej Rady Sądownictwa (dalej również: Zespół).

Powyższy zarzut, w zasadzie sprowadzający się do zbadania zgodności z Konstytucją RP przepisów ustawy o KRS, nie zasługuje bowiem na uwzględnienie z przyczyn formalnych. Sąd Najwyższy wskazuje, iż kwestia zgodności z normami konstytucyjnymi wspomnianego wyżej przepisu była przedmiotem badania przez Trybunał Konstytucyjny. W wyroku z dnia 25 marca 2019 r. sygn. akt K 12/18, Trybunał uznał powyższy przepis za zgodny z art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 w związku z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 oraz z art. 186 ust. 1 Konstytucji RP. W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego przeważa pogląd, że wspomniany wyrok Trybunału Konstytucyjnego wyklucza dopuszczalność badania tego, czy Krajowa Rada Sądownictwa jest ukształtowana zgodnie z Konstytucją RP, skoro zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP orzeczenia Trybunału mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego: z 27 marca 2019 r., I NO 3/19; z 29 lipca 2019 r., I NO 89/19; z 30 lipca 2019 r., I NO 20/19; z 30 lipca 2019 r., I NO 31/19). W podanym wyroku Trybunał Konstytucyjny wskazał, że jakkolwiek Rada jest organem konstytucyjnym, to brak szczegółowej regulacji konstytucyjnej, która się do niej odnosi,

jednoznacznie wskazuje, że zasadnicze kwestie związane z funkcjonowaniem Rady przekazano do regulacji ustawowej, pozostawiając dla Konstytucji RP ogólny standard konstytucyjności KRS. Zarówno na etapie prac nad obecnie obowiązującym tekstem Konstytucji RP, jak i współcześnie, sam fakt istnienia Krajowej Rady Sądownictwa umocowanej konstytucyjnie uznaje się powszechnie za wpisany w istnienie demokratycznego państwa prawnego. Zatem fakt bycia reprezentacją środowiska prawniczego wynika nie ze sposobu wyboru członków KRS, ale z tego, że z dużą przewagą wybierani są do jej składu sędziowie, co jest objęte gwarancją konstytucyjną.

Odnosząc się do trzeciego zarzutu, naruszenia art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 1-3 ustawy o KRS w zw. z § 19 ust. 1-11 Regulaminu KRS, to nie może on być również uznany za zasadny. Sąd Najwyższy wyjaśnia, że zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy o KRS, uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały z prawem. Treść norm prawnych wyinterpretowanych z art. 44 ustawy o KRS, przepisów k.p.c. o skardze kasacyjnej, jak również przepisów Konstytucji RP dotyczących prawa do sądu i powoływania sędziów (art. 45 oraz art. 179 Konstytucji RP) wyznacza zakres rozpoznawania przez Sąd Najwyższy przedstawionej sprawy. Badana jest w tym zakresie sprzeczność uchwały z prawem (art. 44 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z art. 398³ § 1 k.p.c. i art. 398¹³ k.p.c. oraz wyrok Sądu Najwyższego z 27 marca 2019 r., I NO 8/19), tj. przepisami prawa materialnego i procesowego, o ile naruszenie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19). W orzecznictwie za utrwalony należy uznać pogląd, że kognicja Sądu Najwyższego nie obejmuje badania merytorycznej trafności wyboru dokonanego przez Krajową Radę Sądownictwa (wyroki Sądu Najwyższego z: 5 sierpnia 2011 r., III KRS 9/11; 14 kwietnia 2016 r., III KRS 8/16; 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17). Sąd Najwyższy nie ma więc kompetencji do rozpatrywania kwalifikacji kandydatów, ani decydowania o tym, który z nich powinien zostać przedstawiony Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie. Ingerencja Sądu Najwyższego w rozstrzygnięcia KRS w tej materii byłaby niedopuszczalna, ponieważ wkraczałaby w sferę szczególnego władztwa Rady, wynikającego z norm konstytucyjnych. W praktyce kontrola obejmuje badanie: czy KRS zastosowała

w danym postępowaniu takie same i dopuszczalne wobec wszystkich (zgodne z prawem, niedyskryminujące) kryteria oceny kandydatur oraz czy zakończone podjęciem uchwały postępowanie podjęto według przepisów rozdziału 3 ustawy o KRS i wydanego na jej podstawie (art. 22 ust. 1 i 1a ustawy o KRS) Regulaminu. W odniesieniu do kwestii ustalenia faktów i oceny dowodów dopuszczalne jest jedynie badanie, czy KRS wywiązała się z obowiązku wszechstronnego rozważenia sprawy na podstawie całego i prawidłowo zebranego materiału dowodowego (postanowienie Sądu Najwyższego z 27 marca 2012 r., III KRS 5/12; wyroki Sądu Najwyższego: z 21 kwietnia 2016 r., III KRS 7/16; z 7 marca 2017 r., III KRS 3/17; z 26 marca 2019 r., I NO 10/19; z 27 marca 2019 r., I NO 59/18; z 27 września 2019 r., I NO 78/19).

Przedmiotem badania ze strony Sądu Najwyższego pozostaje więc jedynie procedura podejmowania przez KRS uchwały, a nie przesłanki, które zadecydowały o jej treści (wyroki Sądu Najwyższego: z 21 lipca 2015 r., III KRS 35/15, III KRS 41/15, III KRS 33/15; z 15 lipca 2009 r., III KRS 7/09; z 15 lipca 2009 r., III KRS 11/09; z 20 października 2009 r., III KRS 13/09). Z uwagi więc na fakt, że to do wyłącznej kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa należy wybór kandydatów do objęcia urzędu sędziego należy uznać, że Rada ma w tym zakresie przyznaną władzę dyskrecyjną. W określonym stanie faktycznym może więc podjąć uznaniowe decyzje dotyczące wyboru najlepszego kandydata (łącznie z decyzją o odstąpieniu od wyboru któregośkolwiek z kandydatów na ogłoszone stanowisko). Okoliczność, że zewnętrzny obserwator (w tym Sąd Najwyższy), jako lepszego postrzegałby innego kandydata, bądź też uważałby, że kandydat, który nie został wybrany, w istocie posiada kompetencje wymagane do zajmowania stanowiska sędziego, nie jest wystarczająca dla stwierdzenia sprzeczności uchwały z prawem. Swoboda wyboru osób, których kandydatury zostaną przedstawione Prezydentowi RP, lub co do których Rada odstąpi od wystąpienia z wnioskiem, nie jest jednak nieograniczona. Wybór nie może bowiem być arbitralny i nie odnoszący się od ustawowych przesłanek mających odzwierciedlenie w zgromadzonej w sprawie dokumentacji.

Odnosząc powyższe uwagi do niniejszej sprawy należy stwierdzić, że analiza podniesionego w sprawie zarzutu wskazuje, że jest on ukierunkowany

na doprowadzenie do nieuzasadnionej ingerencji Sądu Najwyższego w kompetencje Rady, co do wyboru kandydatów rekomendowanych na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego. Wbrew przekonaniu Skarżącej, która twierdzi, że nastąpiło niezastosowanie części ustawowych kryteriów, dokonana przez Radę ocena kandydatów nie jest przedmiotem kontroli sprawowanej przez Sąd Najwyższy, gdyż mogłoby to oznaczać naruszenie uprawnień i kompetencji KRS wynikających z art. 179 Konstytucji RP i art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o KRS. Ocena doboru kryteriów oraz znaczenie przypisane do każdego z nich pozostają poza zakresem kompetencji Sądu Najwyższego, chyba że naruszają podstawowe zasady prawne lub opierają się na zastosowaniu niedozwolonych kryteriów oceny (wyrok Sądu Najwyższego z 5 listopada 2015 r., III KRS 76/15).

Brak jest uzasadnienia dla podnoszonych przez Skarżącą zarzutów naruszenia art. 33 ust. 1, w tym w zw. z art. 35 ust. 1-3 ustawy o KRS polegających na braku wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy (pkt I ppkt 3a *petitum* odwołania). W myśl art. 33 ust. 1 ustawy o KRS w sprawach indywidualnych Krajowa Rada Sądownictwa podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone. Natomiast w art. 34 ustawy o KRS ustalony został sposób procedowania przez zespół wyznaczony przez Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa dla przygotowania sprawy indywidualnej na posiedzenie Krajowej Rady Sądownictwa. Rozwinięciem tego przepisu ustawowego jest § 19 Regulaminu KRS, który szczegółowo normuje ten etap postępowania przed Krajową Radą Sądownictwa. Z kolei art. 42 ust. 1 ustawy o KRS przewiduje wymóg uzasadnienia dla podejmowanych przez Krajową Radę Sądownictwa uchwał w sprawach indywidualnych.

Odnosząc się do powyższego Sąd Najwyższy wyjaśnia, że z uzasadnienia uchwały wynika, że wszystkie wskazane w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS elementy były rozpatrywane zarówno przez wyznaczony Zespół jak i przez Krajową Radę Sądownictwa, natomiast ich łączna ocena wypadła niekorzystnie dla Skarżącej.

W uzasadnieniu uchwały zawarte zostało łączne odniesienie do ocen kwalifikacyjnych oraz doświadczenia zawodowego kandydatów (s. 3), w tym

doświadczenia w stosowaniu przepisów prawa, dorobku naukowego, opinii przełożonych oraz rekomendacji. W uzasadnieniu uchwały szczegółowo i obszernie opisane zostały kwalifikacje i doświadczenie Skarżącej (s. 6, 7, 8, 9), a także wszystkich pozostałych kandydatów. Nie są zatem usprawiedliwione zarzuty o „niedochowanie obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy oraz braku rozpatrzenia zgłoszonych kandydatur w oparciu o jasne i jednakowe dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria oceny. Rada zapoznała się z całością udostępnionej dokumentacji i jak wynika z treści uchwały (KRS na posiedzeniu 16, 18 i 24 czerwca 2021 r. przeprowadziła rozmowy z zaproszonymi kandydatami i po zapoznaniu się ze zgromadzonymi materiałami je przeanalizowała), szczegółowo omówiła kandydatów. Tym samym zarzut dotyczący oparcia uchwały o niepełne ustalenia faktyczne na podstawie posiadanego materiału dowodowego jest nietrafny.

Na podstawie uzasadnienia zaskarżonej uchwały nie można więc stwierdzić, że pominięto okoliczności wskazujące na kwalifikacje i doświadczenie zawodowe ocenianych kandydatów. Wobec powyższego brak jest podstaw do twierdzenia, że Krajowa Rada Sądownictwa nie dochowała wymagania wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy, w tym również wobec Skarżącej.

Sąd Najwyższy w ramach badania zgodności uchwały z prawem nie może natomiast dokonywać konkurencyjnej, merytorycznej oceny kandydatów i zastępować oceny Krajowej Rady Sądownictwa oceną własną. Sąd Najwyższy musi zawsze uwzględnić istotne ograniczenia kontroli legalności, jaką sprawuje nad uchwałami Rady. Nie ma on prawa zastępować Rady w ocenie kandydata i sposobie zastosowania ustawowych kryteriów jego nominacji ani dokonywać równoległe z Radą konkurencyjnej merytorycznej jego oceny (wyroki Sądu Najwyższego z 27 marca 2019 r., I NO 59/18 oraz z 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09). Okoliczności te mają również swoje istotne konsekwencje dla sposobu rozumienia obowiązku, jaki ciąży na Krajowej Radzie Sądownictwa w świetle art. 42 ust. 1 ustawy o KRS. To wyłącznie uzasadnienie uchwały pozwala Sądowi Najwyższemu dokonać oceny prawidłowości kierowania się kryteriami oceny sformułowanymi w art. 33 i art. 35 ustawy o KRS w sposób, który nie stanowiłby konkurencyjnej oceny merytorycznej. Kierowanie się przez Krajową

Radę Sądownictwa przejrzystymi, jednolitymi i sprawiedliwymi kryteriami selekcyjnymi musi zatem jasno wynikać z uzasadnienia uchwały Krajowej Rady Sądownictwa (wyrok Sądu Najwyższego z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19). Krajowa Rada Sądownictwa podczas podejmowania uchwały dysponowała całością wiedzy o przebiegu ścieżki zawodowej Skarżącej i pozostałych kandydatów, każdy z członków Krajowej Rady i Sądownictwa miał dostęp do pełnej dokumentacji, a głosowanie przeprowadzono po omówieniu wszystkich kandydatur, w tym kandydatur, Skarżącej. W uzasadnieniu do uchwały opisano szczegółowo wykształcenie, dotychczasowy przebieg kariery zawodowej oraz osiągnięcia wszystkich kandydatów, jak też dokonano zbiorczej oceny spełniania poszczególnych kryteriów. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonej uchwały, Krajowa Rada Sądownictwa dysponując pełną wiedzą o wszystkich kandydatach, wynikającą ze zgromadzonego materiału, po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności, stosując kryteria ustawowe, nie dokonała jednak wyboru kandydatury Skarżącej. Wbrew przywołanym w odwołaniu argumentom, w uzasadnieniu uchwały wskazano, że dokonany przez Krajową Radę Sądownictwa wybór uwzględniał doświadczenie i kwalifikacje zawodowe kandydatów, dotychczasowy przebieg kariery zawodowej oraz staż pracy, w tym Skarżącej. Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że wszyscy kandydaci, w tym Skarżąca nie wypełnili ocenianych łącznie kryteriów wyboru. Nie jest zatem zasadne twierdzenie, iż Krajowa Rada Sądownictwa podjęła uchwałę bez uprzedniego wszechstronnego rozważenia sprawy, w oparciu o wybiórcze ustalenia faktyczne, mimo dostępu do pełnych danych w ramach posiadanego materiału dowodowego.

Z tych samych co wyżej powodów nie zasługuje na uwzględnienie zarzut braku dokonania oceny kandydatów na podstawie jasnych kryteriów, co skutkowało nieprzedstawieniem Prezydentowi RP wniosku Skarżącej o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (pkt I ppkt 3b *petitum* odwołania) oraz niedostateczne wzięcie pod uwagę okoliczności sprawowania przez Skarżącą funkcji prezesa Sądu (pkt I ppkt 3c *petitum* odwołania).

Nieuzasadniony jest też zarzut naruszenia przepisów postępowania art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 1-3 ustawy o KRS, polegający na nadmiernym uwypukleniu rzekomego braku przydatności Skarżącej do orzekania w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z uwagi na wcześniejsze, różnorodne doświadczenie orzecznicze, co samo w sobie nie może w jej ocenie stanowić negatywnej przesłanki do powołania na urząd sędziego Sądu Najwyższego, wybiórczego uwypuklenia cech świadczących na niekorzyść Skarżącej oraz pominięcie jej dorobku orzeczniczego (pkt I ppkt 3 d,e,f *petitum* odwołania). Jak bowiem wskazano w uzasadnieniu uchwały (s. 6 i 7), zarówno Zespół przedstawiając swoje stanowisko, jak i sama Krajowa Rada Sądownictwa podejmując uchwałę, kierowali się kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, uwzględniając uzyskane przez kandydatów doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych oraz rekomendacje. Dodać należy, że art. 35 ust. 2 ustawy o KRS wymienia kilka kryteriów oceny kandydatów, jednak nie określa ich znaczenia (wagi), pozwalającego z matematyczną precyzją określić wpływ poszczególnych cech (właściwości) kandydata na ostateczną ocenę. Poza tym takie cechy jak „kwalifikacje” czy „doświadczenie zawodowe” mają charakter ocenny. Co więcej, nie jest możliwe rozpatrzenia każdego z tych kryteriów w sposób wyizolowany od pozostałych. Dlatego uznanie Krajowej Rady Sądownictwa jest w istocie dwuetapowe: na etapie oceny spełnienia poszczególnych kryteriów i na etapie oceny całościowej. Na podstawie przedstawionych dokumentów dokonanie oceny kwalifikacji kandydatów należy uznać za dopuszczalne w granicach uznania Krajowej Rady Sądownictwa. Rola Krajowej Rady Sądownictwa w procesie nominacyjnym nie polega przy tym na tworzeniu precyzyjnych zestawień kwalifikacji kandydatów i mechanicznym sumowaniu określonych w ustawie punktów za poszczególne, precyzyjnie określone cechy kandydatów, lecz na autonomicznym wyborze dokonanym w ramach jej uznania. Krajowa Rada Sądownictwa ma przy tym możliwość określania we własnym zakresie, które elementy uznać za szczególnie istotne. Nie może zostać uznane za naruszenie prawa przyjęcie przez Krajową Radę Sądownictwa, że określony element doświadczenia zawodowego zasługuje na wyższą ocenę niż inny. Nie można

również czynić zarzutu z faktu, że pewne fragmenty drogi zawodowej zostały uwypuklone, czy nadano im większą wagę niż innym. Dopuszczalne działanie w granicach uznania polega m.in. na tym, że możliwe jest nadawanie różnych wag kryteriom ocennym wynikającym z ustawy. Podkreślić należy, że stosownie do dyspozycji art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście zespół kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia pozostałe kryteria wyboru. Krajowa Rada Sądownictwa cieszy się znaczną swobodą oceny poszczególnych kandydatów. Żadne z ustawowo przewidzianych kryteriów oceny kwalifikacji kandydatów do pełnienia urzędu sędziego „nie ma charakteru decydującego, ani też nie jest koniecznie wymagane uszeregowanie kandydatów w oparciu o każde z nich. Decyduje ocena całościowa wynikająca z łącznego zastosowania tych kryteriów” (wyroki Sądu Najwyższego: z 10 listopada 2016 r., III KRS 32/16; z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19).

Odnosząc się do powyższego należy nadto stwierdzić, że w zaskarżonym konkursie przyjęte przez KRS kryteria wyboru kandydatów zostały zastosowane w sposób jednolity. Trzeba zauważyć, że w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały, KRS dokonała porównania kandydatów oraz wyraźnie wskazała cechy, jakie w jej ocenie wyróżniają kandydatów. Z treści uzasadnienia uchwały jasno wynikają motywy podjętej przez KRS decyzji o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP kandydatur Skarżącej. Przy podejmowaniu uchwały nie doszło więc do naruszenia reguł proceduralnych określonych w ustawie o KRS. Należy podkreślić, że Krajowa Rada Sądownictwa szczegółowo przedstawiła dane dotyczące kandydatów. W uzasadnieniu uchwały czytamy, że kandydaci posiadają wieloletnie doświadczenie zawodowe, na które składa się szczególnie czas orzekania w konkretnych sprawach, jak również dodatkowe kryteria, jak zwłaszcza pełnienie funkcji administracyjnych oraz działalność naukowa (s. 2 i 3). W przypadku Skarżącej wyraźnie wskazuje się na posiadanie przez nią wieloletnie doświadczenie zawodowe przy jednoczesnym wystąpieniu okoliczności dyskwalifikujących – kandydatka nie ma w ocenie KRS doświadczenia w rozpoznawaniu spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych (s. 9).

Co tyczy się zarzutu naruszenia przepisów prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS),

to również nie wolno się z nim zgodzić.

Nie można zatem uznać za zasadny zarzut naruszenia prawa materialnego polegający zdaniem Skarżącej na naruszeniu najpierw art. 144 ust. 1-3 Konstytucji RP w zw. z art. 31 § 1-3 i art. 112a ustawy o SN w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o KRS, poprzez ich błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, że obwieszczenie nie wymagało do swej ważności kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów, co doprowadziło do skorzystania przez Radę z kompetencji przewidzianych dla niej w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o KRS, w sytuacji, gdy – na skutek nieważności obwieszczenia – nie doszło w ogóle do skutecznego wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie.

Obwieszczenie Prezydenta RP, wydane w trybie art. 31 § 1 ustawy o SN, o wolnych stanowiskach sędziowskich w Sądzie Najwyższym, jest czynnością urzędową Głowy Państwa. Czynności urzędowe, w przeciwieństwie do aktów urzędowych Prezydenta RP, nie wymagają kontrasygnaty. Nie można uznać, że techniczna czynność, jaką jest podanie do publicznej wiadomości liczby wolnych stanowisk sędziowskich, jest aktem urzędowym Głowy Państwa. Stanowi inną czynność urzędową – informacyjną o charakterze technicznym, która nie wymaga kontrasygnaty.

Także przy przyjęciu odmiennego poglądu, to jest zakwalifikowania obwieszczenia Prezydenta RP o wolnych stanowiskach sędziowskich w trybie art. 31 § 1 ustawy o SN, jako aktu urzędowego Prezydenta RP, nie wymaga on kontrasygnaty, gdyż: po pierwsze, mieści się to w koncepcji kompetencji pochodnej (analogicznej) wynikającej z prerogatywy Prezydenta RP – powoływania sędziów (art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji RP). Przy czym nie ma znaczenia okoliczność, że obwieszczenie poprzedza wykonanie prerogatywy, bowiem koncepcja kompetencji pochodnej (analogicznej) nie uzależnia jej zastosowania od koincydencji czasowej wykonywania samej prerogatywy, w szczególności czy akt pochodny ma miejsce przed czy po wykonywaniu zasadniczej prerogatywy. Po drugie, wymaganie kontrasygnaty byłoby sprzeczne z art. 10 i art. 179 Konstytucji RP, m.in. z zasadą trójpodziału władzy i stanowiłoby nieuzasadnioną ingerencję w prerogatywę Prezydenta RP przez Prezesa Rady Ministrów i Rząd. Oznaczałoby swoiste „prawo weta” Premiera wobec decyzji Głowy Państwa

(tak wyrok TK z 5 czerwca 2012 r., K 18/09; M. Florczak-Wątor, T. Zalasinski, *Opinia prawna w sprawie zgodności z Konstytucją obwieszczenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 24 maja 2018 r., Nr 127.1.2018 o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym, wydane bez kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów*, *Iustitia* 2018, nr 3, s. 135; O. Kazalska, *Zwolnienie z konstytucyjnego wymogu kontrasygnaty – rozważania na tle niekontrasygnowanych obwieszczeń Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym i Naczelnym Sądzie Administracyjnym*, *Studia Iuridica LXXVI*, s. 234), i wpływ władzy wykonawczej na władzę sądowniczą i jej niezależność. Po trzecie, należy zauważyć, że czynność obwieszczenia o wolnych stanowiskach sędziowskich stanowi obowiązek, a nie uprawnienie Prezydenta RP.

W tym miejscu należy ponownie przywołać rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego z uchwały z 16 grudnia 2021 r., I NZP 5/21 mającej moc zasady prawnej, w którym stwierdził, że obwieszczenie Prezydenta RP o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym lub w Naczelnym Sądzie Administracyjnym (art. 31 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1904, stosowany samodzielnie lub w zw. z art. 49 § 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. - Prawo o ustroju sądów administracyjnych t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 137), jako czynność urzędowa o charakterze informacyjnym i niewładcym, nie podlega obowiązkowi kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów, który odnosi się jedynie do aktów urzędowych Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (art. 144 ust. 2 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz. U. Nr 78 poz. 483 ze zm.). Obwieszczenie, takie pozwala osobom, które spełniają ustawowe warunki objęcia stanowiska sędziego Sądu Najwyższego lub Naczelnego Sądu Administracyjnego, prawidłowo i skutecznie zainicjować postępowanie kwalifikacyjne przed Krajową Radą Sądownictwa, na zasadach określonych w art. 31 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1904)."

Nie jest także zasadny zarzut braku właściwej obsady części sędziowskiej KRS, tj. art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 3, art. 173, art. 10 i art. 186 Konstytucji RP w zw. z art. 9a ust. 1-3, z art. 11d ust. 1-5, z art. 21 ust. 1 i 2, z art. 33 ust. 1, z art. 34 ust. 1 i z art. 37 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z § 12 ust. 1 i 3-6 oraz § 19

ust. 1-8 Regulaminu KRS, poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, tj. wydanie zaskarżonej uchwały przez Radę, która była nienależycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady.

Sąd Najwyższy zwraca więc ponownie uwagę, że kwestia zgodności z Konstytucją RP regulacji ustawowych, na podstawie których ukształtowano skład KRS, była już przedmiotem rozważań Trybunału Konstytucyjnego. Wyżej wskazanym wyrokiem z 25 marca 2019 r., K 12/18 (OTK ZU 2019, poz. 17; Dz.U. 2019, poz. 609), Trybunał uznał je za zgodne z art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 w zw. z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 oraz z art. 186 ust. 1 Konstytucji RP. Zgodnie z treścią art. 190 ust. 1 Konstytucji, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Oznacza to, że wiążą wszystkie podmioty występujące w obrocie prawnym, a więc zarówno strony i uczestników postępowania, jak również organy stosujące prawo. Rozstrzygnięcie dokonane w tym wyroku Trybunału Konstytucyjnego wyklucza dopuszczalność badania tego, czy Krajowa Rada Sądownictwa jest ukształtowana zgodnie z Konstytucją RP. Stanowisko to jest prezentowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z: 27 marca 2019 r., I NO 3/19; 29 lipca 2019 r., I NO 89/19; 30 lipca 2019 r., I NO 20/19; 30 lipca 2019 r., I NO 31/19; 27 maja 2020 r., I NO 176/19; 2 czerwca 2020 r., I NO 192/19, 25 czerwca 2020 r., I NO 37/20; z 30 grudnia 2020 r., I NO 7/20; postanowienia Sądu Najwyższego z: 13 lipca 2020 r., III CSK 581/19; 8 grudnia 2020 r., II Ka 1/20).

Za nieuzasadniony w ocenie Sądu Najwyższego uznać należy jeszcze zarzut obejmujący naruszenie przepisów art. 2, art. 32 ust. 1 oraz art. 60 Konstytucji RP, w zw. z art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, poprzez ich niezastosowanie i w konsekwencji niedokonanie oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej. Oczywiście zarzut naruszenia przepisu art. 2 Konstytucji RP nie może nigdy funkcjonować samodzielnie.

Dodatkowo odnosząc się do tego zarzutu Sąd Najwyższy zauważa, że drugi z wymienionych przepisów (art. 32 ust. 1 Konstytucji RP) statuuje zasadę równości wszystkich wobec prawa i równości traktowania wszystkich przez władze publiczne oraz zakazuje dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym

z jakiegokolwiek przyczyny. Z tego względu kontrola sądowa postępowania przed Radą w zakresie zgodności z tym przepisem powinna sprowadzać się do oceny, czy wszyscy kandydaci uczestniczący w procedurze konkursowej byli traktowani jednakowo oraz czy żaden z nich nie był w jakikolwiek sposób dyskryminowany (wyrok Sądu Najwyższego z 21 stycznia 2016 r., III KRS 84/15). Z kolei przedmiotem ochrony wynikającej z art. 60 Konstytucji RP jest przede wszystkim formalny aspekt dostępu do służby, a więc związany z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji czy też wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania. Dlatego sądowa kontrola dokonywana przez pryzmat wymienionego przepisu nie stwarza podstaw do wkraczania w zakres kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa, ponieważ mogłoby to oznaczać naruszenie konstytucyjnych uprawnień i kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa wynikających z art. 179 Konstytucji RP. Ochrona sądowa udzielana kandydatowi na określone stanowisko sędziowskie winna zatem obejmować kontrolę postępowania przed Krajową Radą Sądownictwa pod względem jego zgodności z prawem, a więc musi być ograniczona do oceny zgodności z prawem zastosowanej in casu procedury oceny kandydatury bądź kandydatur i w efekcie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie lub odmowy objęcia danego kandydata takim wnioskiem (wyrok Sądu Najwyższego z 21 stycznia 2016 r., III KRS 84/15). Poddanie kontroli sądowej wyników postępowania przed Krajową Radą Sądownictwa w indywidualnej sprawie nie może oznaczać, że Sąd Najwyższy uczestniczyłby w decydowaniu o obsadzie określonego stanowiska sędziowskiego (wyrok TK z 27 maja 2008 r., SK 57/06).

Zasada równości wszystkich wobec prawa i równości traktowania wszystkich przez władze publiczne oraz zakaz dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny (w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP) sprowadza się zdaniem Sądu Najwyższego w przedmiotowej sprawie do oceny, czy wszyscy kandydaci uczestniczący w procedurze konkursowej byli traktowani jednakowo oraz czy żaden z nich nie był w jakikolwiek sposób dyskryminowany. Natomiast przedmiotem ochrony wynikającej z art. 60 Konstytucji RP, w realiach niniejszej sprawy, jest przede wszystkim badanie formalnego aspektu dostępu

do służby, a więc związanego z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji, czy też wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania. Jak słusznie wskazano w orzecznictwie, ochrona sądowa udzielana kandydatowi na określone stanowisko sędziowskie, dokonywana przy uwzględnieniu art. 60 Konstytucji RP, powinna obejmować kontrolę postępowania przed Radą pod względem jego zgodności z prawem, a więc musi być ograniczona do oceny zgodności z prawem zastosowanej w sprawie procedury oceny kandydatury bądź kandydatur i w efekcie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie lub odmowy objęcia danego kandydata takim wnioskiem (wyrok Sądu Najwyższego z 22 listopada 2013 r., III KRS 226/13). Również w stosunku do wymogów przestrzegania art. 32 ust. 1 Konstytucji RP, Sąd Najwyższy wskazuje, że poddanie kontroli sądowej wyników postępowania przed KRS w takiej indywidualnej sprawie nie może oznaczać, że sąd uczestniczyłby w decydowaniu o obsadzie określonego stanowiska sędziowskiego.

Zarzut dotyczący naruszenia wskazanych przepisów konstytucyjnych zasadniczo opiera się na stwierdzeniu, że ocena kandydatów nie została dokonana na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej. Wobec powyższego zarzutu Sąd Najwyższy po zapoznaniu się z dokumentacją i przebiegiem wskazanego posiedzenia nie podziela argumentacji Skarżącej. Z uzasadnienia zaskarżonej uchwały wynika jasno, iż KRS oceniając kandydatury zgłoszone w postępowaniu konkursowym na stanowisko sędziego uwzględniła w odniesieniu do wszystkich uczestników postępowania podobne okoliczności rzutujące na ocenę predyspozycji poszczególnych kandydatów do pełnienia urzędu sędziego. Przypomnieć należy, że Sąd Najwyższy ocenia, czy uwzględnione przez Radę w danej procedurze nominacyjnej kryteria oceny zostały zastosowane w jednakowy sposób w stosunku do wszystkich uczestniczących kandydatów. Sąd Najwyższy podkreśla, że procedura wyłaniania kandydatów na poszczególne stanowiska sędziowskie w świetle przepisów ustawy o KRS nie przewiduje obowiązku przedstawienia przez zespół członków Rady szczegółowej charakterystyki poszczególnych kandydatów, w tym dokładnego omówienia wszystkich elementów ich drogi zawodowej, co nie

oznacza, iż zostały one pominięte. Każdy z członków KRS otrzymuje bowiem pełny zestaw dokumentacji dotyczący wszystkich kandydatów, z którym zapoznaje się przed podjęciem decyzji o wyborze najlepszych jego zdaniem kandydatów. Z tych powodów wystarczające jest, zdaniem Sądu Najwyższego, przedstawienie bądź to argumentów przemawiających za poszczególną kandydaturą, lub też okoliczności świadczących w ocenie zespołu przeciwko niej, co w niniejszym postępowaniu konkursowym miało miejsce. Dokonując oceny merytorycznej poszczególnych kandydatów głosujący członkowie KRS uwzględniają wiele różnych kryteriów w odniesieniu do każdego z kandydatów. W podejmowanych przez nich decyzjach zachodzi więc często relacja wielokrotnego krzyżowania się zastosowanych kryteriów oceny kandydatur, które najczęściej zawierają wyrównany poziom zawodowy. Uzasadnienie uchwały KRS nie stanowi też odzwierciedlenia przebiegu narady i przedstawionych przez poszczególnych członków składu argumentów i motywów przyjętego rozstrzygnięcia, co w opinii Sądu Najwyższego, ma znaczenie z punktu widzenia procesowej dopuszczalności kwestionowania treści uzasadnienia zaskarżonej uchwały KRS. Należy bowiem zauważyć, że zaskarżenie uzasadnienia mogłoby mieć znaczenie procesowe i stanowić impuls do uchylenia zaskarżonej uchwały wyłącznie wówczas, gdyby ustawodawca przewidział w postępowaniu awansowym sędziów uprawnienie dla Sądu Najwyższego do merytorycznej kontroli uchwał KRS oraz gdyby uzasadnienie uchwały Rady stanowiło realne odzwierciedlenie pełnej argumentacji, którą kierowała się Rada podejmując określone decyzje w postępowaniu konkursowym. Tymczasem Sąd Najwyższy nie ma uprawnienia do przeprowadzania merytorycznej kontroli zaskarżonej uchwały KRS, co sprawia, że zarówno kwestionowanie przez podmioty wnoszące odwołania od uchwał KRS motywów merytorycznych uzasadnienia, jak też potencjalne ich badanie przez Sąd Najwyższy, jest niedopuszczalne. Sąd Najwyższy analizując całość dokumentacji sprawy, jak również uzasadnienie zaskarżonej uchwały, doszedł do przekonania, że Rada poprawnie scharakteryzowała kandydaturę Skarżącej, powołując się w tym zakresie na kryteria decydujące. Podkreślić przy tym należy, że w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały opisano wszystkie istotne cechy kandydatów i skonfrontowano je z ustawowymi kryteriami.

Z kolei argumentacja podważająca status Krajowej Rady Sądownictwa na gruncie prawa europejskiego, tj. naruszenia art. 19 ust. 1 zdanie 2 w zw. z art. 2 i 6 ust. 1-3 Traktatu o Unii Europejskiej z dnia 7 lutego 1992 r. oraz art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej w związku z art. 6 § 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności zawartej 4 listopada 1950 r. w Rzymie, poprzez ich błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, że zostaje naruszona zasada państwa prawnego, zasada pewności prawa, zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań oraz standard niezawisłości sędziów wymagany dla zapewnienia skutecznej ochrony sądowej w sprawach unijnych, gdy sędziowie Sądu Najwyższego, będącego sądem, którego orzeczenia nie podlegają zaskarżeniu według prawa wewnętrznego w rozumieniu art. 267 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej z 25 marca 1957 r., powoływani są na wniosek KRS, której członków (sędziów) wybiera Sejm spośród kandydatów zgłoszonych przez co najmniej 25 sędziów lub co najmniej 2 tys. obywateli, przy czym ostateczna lista kandydatów, którą zbiorczo zatwierdza Sejm, jest ustalana wcześniej przez komisję sejmową, tworzy zarzut niezasadny.

Argumentację podważającą status Krajowej Rady Sądownictwa na gruncie prawa europejskiego, mającą dowodzić, jakoby wybór sędziowskich jej członków przez Sejm naruszał zasady praworządności, na których opiera się porządek prawny UE i uniemożliwiał zapewnienie skutecznej ochrony prawnej w dziedzinach objętych prawem Unii, należy dzisiaj odrzucić w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 7 października 2021 r., K 3/21. W szczególności trzeba zwrócić uwagę, że Trybunał Konstytucyjny uznał w nim: 1. art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej w zakresie, w jakim - w celu zapewnienia skutecznej ochrony prawnej w dziedzinach objętych prawem Unii - przyznaje sądom krajowym (sądom powszechnym, sądom administracyjnym, sądom wojskowym i Sądowi Najwyższemu) kompetencje do: a) pomijania w procesie orzekania przepisów Konstytucji, jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 8 ust. 1, art. 90 ust. 1 i art. 178 ust. 1 Konstytucji RP, b) orzekania na podstawie przepisów nieobowiązujących, uchylonych przez Sejm lub uznanych przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodne z Konstytucją RP, jest niezgodny z art. 2, art. 7 i art. 8 ust. 1, art. 90 ust. 1, art. 178 ust. 1 i art. 190 ust. 1 Konstytucji RP; 2. art. 19 ust. 1 akapit drugi i art. 2 Traktatu

o Unii Europejskiej w zakresie, w jakim - w celu zapewnienia skutecznej ochrony prawnej w dziedzinach objętych prawem Unii oraz zapewnienia niezawisłości sędziowskiej - przyznają sądom krajowym (sądom powszechnym, sądom administracyjnym, sądom wojskowym i Sądowi Najwyższemu) kompetencje do:

- a) kontroli legalności procedury powołania sędziego, w tym badania zgodności z prawem aktu powołania sędziego przez Prezydenta RP, są niezgodne z art. 2, art. 8 ust. 1, art. 90 ust. 1 i art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji RP,
- b) kontroli legalności uchwały KRS zawierającej wniosek do Prezydenta o powołanie sędziego, są niezgodne z art. 2, art. 8 ust. 1, art. 90 ust. 1 i art. 186 ust. 1 Konstytucji RP,
- c) stwierdzania przez sąd krajowy wadliwości procesu nominacji sędziego i w jego efekcie odmowy uznania za sędziego osoby powołanej na urząd sędziowski zgodnie z art. 179 Konstytucji RP, są niezgodne z art. 2, art. 8 ust. 1, art. 90 ust. 1 i art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji RP.

Sąd Najwyższy odnosząc się do sformułowanych w odwołaniu wniosków o: rozpoznanie niniejszego odwołania na rozprawie (na podstawie przepisu art. 398¹¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS); przekazanie sprawy do prowadzenia składowi sędziowskiemu w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z uwagi na uzasadnione wątpliwości co do przymiotu „sądu ustanowionego ustawą” przez składy złożone z sędziów powołanych do orzekania w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych. Z tych samych względów wnoszę o nieprzydzielanie sprawy członkom tzw. Izby Dyscyplinarnej działającej w budynku Sądu Najwyższego oraz niezwłoczne poinformowanie mnie (w drodze pisemnej lub elektronicznej) o imieniu i nazwisku osoby, do której referatu została przydzielona sprawa, w celu umożliwienia mi złożenia ewentualnego wniosku o wyłączenie sędziego, tj. realizacji jednego z podstawowych praw procesowych, stwierdza brak podstaw prawnych do ich uwzględnienia.

Z powyższych względów odwołanie – wobec niewykazania sprzeczności zaskarżonej uchwały z prawem – podlega oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS.

